

Okončanje istraga i kaznenog progona pred nacionalnim sudovima

Rad s Uredom europskog javnog tužitelja na decentraliziranoj razini –
razvoj materijala i pravni seminari za državne odvjetnike, suce istrage i odvjetnike obrane

Sufinancirano iz Programa za pravosuđe Europske unije za razdoblje 2014.-2020.

Načini zaključivanja istrage

Uredba 2017/1939 (Uredba o EPPO-u)

Članak 10. st. 3. Uredbe o EPPO-u:

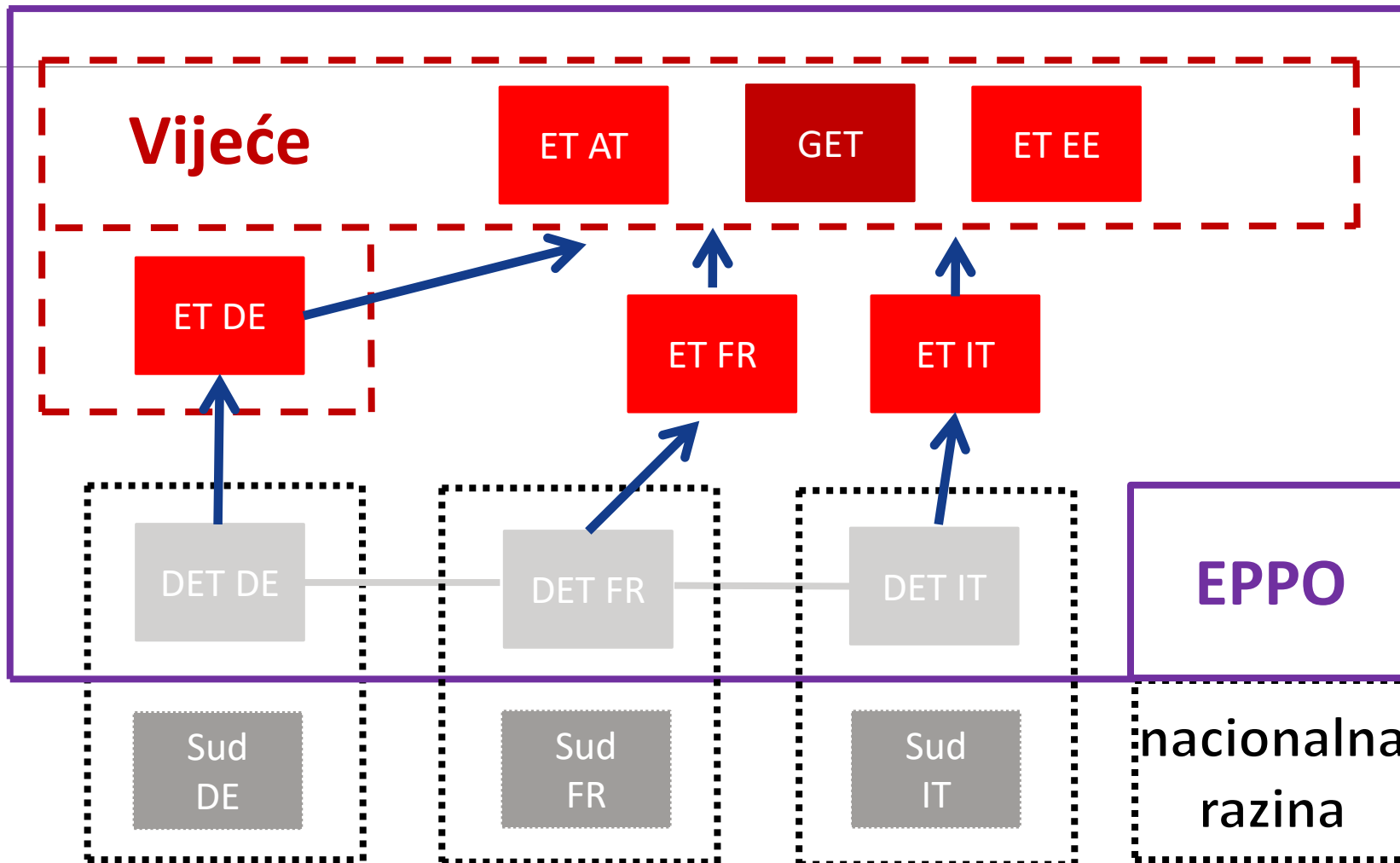
- (a) **podizanje optužnice** u skladu s člankom 36. stavcima 1., 3. i 4;
- (b) **odbacivanje predmeta** u skladu s člankom 39. stavkom 1. točkama od (a) do (g);
- (c) primjena **pojednostavljenog postupka kaznenog progona** i davanju upute delegiranom europskom tužitelju da postupa s **ciljem konačnog zaključenja** predmeta u skladu s člankom 40.;
- (d) **upućivanje predmeta nacionalnim tijelima** u skladu s člankom 34. stavcima 1., 2., 3. ili 6;

Članak 35. st. 1.: „Kada **delegirani europski tužitelj koji vodi predmet istragu smatra dovršenom**, podnosi izvješće nadzornom europskom tužitelju koje sadržava **sažetak predmeta i nacrt odluke** o mogućem **kaznenom progonu pred nacionalnim sudom ili** o razmatranju mogućnosti **upućivanja** predmeta, **odbacivanja** predmeta ili provedbe **pojednostavljenog postupka kaznenog progona** u skladu s člankom 34., člankom 39. ili člankom 40. ...”.

Vidjeti članak 2. UP-a – unutarnjeg poslovnika (Odluka Kolegija 003/2020) i Odluku o internim pravilima o jeziku (Odluka Kolegija 002/2020): interni radni jezik je engleski.

Vidjeti i članak 56. UP-a.

Protok informacija pri odlučivanju o tome kako zaključiti istragu

Napomena:
DE, FR, IT, EE
uzete su kao
primjeri –
mogle bi to
biti i druge
države
članice
sudionice

Članak 36. - Kazneni progon pred nacionalnim sudovima

Članak 36. st. 1. Uredbe o EPPO-u: „Kada **delegirani europski tužitelj** podnese **nacrt odluke kojim predlaže podizanje optužnice**, stalno vijeće u skladu s postupcima utvrđenima u članku 35. odlučuje o tom nacrtu u roku od 21 dana. Stalno vijeće ne može odlučiti odbaciti predmet ako se nacrtom odluke predlaže podizanje optužnice.”

Članak 13. st. 1. Uredbe o EPPO-u: „**Delegirani europski tužitelji u ime EPPO-a djeluju u svojim državama članicama te, uz posebne ovlasti i položaj koji su im dodijeljeni i podložno tim ovlastima i položaju, i pod uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi, imaju iste ovlasti kao nacionalni tužitelji u pogledu istraga, kaznenog progona i podizanja optužnica. ...**”

Izbor suda nadležnog za kazneni progon: načelno (čl. 36. st. 3.) u **državi članici DET-a koji vodi predmet, a iznimno** (čl. 36. st. 3.) u **drugoj DČ** ako za to postoje dovoljno opravdani razlozi, uzimajući u **obzir kriterije utvrđene u članku 26. stavcima 4. i 5.**

Moguće spajanje predmeta radi provedbe kaznenog progona u samo jednoj DČ (čl. 36. st. 4., uvodne izjave 67. i 68.)

Sudsko preispitivanje (uvodna izjava 87.(2): „... **pred nacionalnim sudovima, najkasnije u fazi sudskog postupka**”.

U vezi s vijećima, vidjeti i članke od 15. do 24. UP-a.

Članak 36. - Kazneni progon pred nacionalnim sudovima

Članak 36. st. 1. Uredbe o EPPO-u: „Kada **delegirani europski tužitelj** podnese **nacrt odluke kojim predlaže podizanje optužnice**, stalno vijeće u skladu s postupcima utvrđenima u članku 35. odlučuje o tom nacrtu u roku od 21 dana. Stalno vijeće ne može odlučiti odbaciti predmet ako se nacrtom odluke predlaže podizanje optužnice.”

Članak 36. st. 4. Uredbe o EPPO-u: „Prije odlučivanja o podizanju optužnice nadležno **stalno vijeće** može na prijedlog delegiranog europskog tužitelja koji vodi predmet **donijeti odluku o spajanju više predmeta** kada su istrage vodili različiti delegirani europski tužitelji protiv iste(-ih) osobe(-a) s ciljem provedbe kaznenog progona u tim predmetima pred sudovima samo jedne države članice pod čijom je sudbenošću, u skladu s njezinim pravom, svaki od tih predmeta.”

Moguće spajanje predmeta radi provedbe kaznenog progona u samo jednoj DČ (čl. 36. st. 4., uvodne izjave 67. i 68.)

Vidjeti i članke od 49. do 51. UP-a o preraspodjeli/spajanju/razdvajanju predmeta.

Članak 36. - Kazneni progon pred nacionalnim sudovima

Članak 36. st. 1. Uredbe o EPPO-u:

„Kada **delegirani europski tužitelj** podnese **nacrt odluke kojim predlaže podizanje optužnice**, stalno vijeće u skladu s postupcima utvrđenima u članku 35. odlučuje o tom nacrtu u roku od 21 dana. Stalno vijeće ne može odlučiti odbaciti predmet ako se nacrtom odluke predlaže podizanje optužnice.”

Koje bi vrste odluka o kaznenom progonu dostupnih prema nacionalnom pravu države članice DET-a koji vodi predmet potpadale pod kategoriju „**odluke kojom predlaže podizanje optužnice**”?

- Isključivo optužnice?
- Ili druge istovrijedne alternative predviđene nacionalnim pravom? I o kojim bi alternativama bila riječ?
- Koja je razlika u odnosu na članak 40. (pojednostavljeni postupci kaznenog progona)?

Koji je prema nacionalnom pravu **minimalni uvjet** koji tužitelj mora zadovoljiti prije nego što može podignuti optužnicu?

Članak 36. - Kazneni progon pred nacionalnim sudovima

Članak 36. st. 6. Uredbe o EPPO-u: „Ako je to potrebno u svrhe povrata, administrativnog daljnjeg postupanja ili praćenja, središnji ured **obavješćuje** nadležna **nacionalna tijela, zainteresirane osobe i mjerodavne institucije, tijela, urede i agencije Unije** o odluci o kaznenom progonu.”

Obveza obavješćivanja

- U točno određene svrhe: **povrat, administrativno daljnje postupanje ili praćenje**

Koga?

- nadležnih **nacionalnih tijela**: administrativna tijela? druga tijela?
- **zainteresiranih osoba**: sudionika kaznenog postupka? drugih osoba?
- **mjerodavnih institucija, tijela, ureda i agencija Unije**: Komisije? OLAF-a, drugih?

Kanali komunikacije? (zašto „središnji ured”, a ne DET koji vodi predmet?)

Članak 39. – Odbacivanje predmeta

Članak 39. st. 1. Uredbe o EPPO-u: „Stalno vijeće na temelju izvješća koje podnosi delegirani europski tužitelj koji vodi predmet u skladu s člankom 35. stavkom 1. odlučuje **odbaciti predmet** protiv neke osobe kada je **kazneni progon** u skladu s **pravom države članice delegiranog europskog tužitelja** koji vodi predmet **postao nemoguć zbog bilo kojeg od sljedećih razloga**:

- (a) **smrti** osumnjičenika ili okrivljenika ili **likvidacije** osumnjičenika ili okrivljenika kao pravne osobe;
- (b) **neubrojivosti** osumnjičenika ili okrivljenika;
- (c) **amnestije** odobrene osumnjičeniku ili okrivljeniku;
- (d) **imuniteta** dodijeljenog osumnjičeniku ili okrivljeniku, osim ako je imunitet ukinut;
- (e) nastupanja nacionalne, **zakonom utvrđene zastare** kaznenog progona;
- (f) predmet protiv osumnjičenika ili okrivljenika **već je konačno zaključen** u vezi s istim djelima;
- (g) **nedostatka odgovarajućih dokaza.**”

Uvodna izjava 81.: „... Razlozi za odbacivanje predmeta taksativno su utvrđeni u ovoj Uredbi.”

Članak 39. – Odbacivanje predmeta

Članak 39. st. 1. Uredbe o EPPO-u: „... odlučuje **odbaciti predmet** protiv neke osobe ... u skladu s **pravom države članice delegiranog europskog tužitelja koji vodi predmet ... zbog bilo kojeg od sljedećih razloga:**

(a) ... (g) ...”

Uvodna izjava 81.: „... Razlozi za odbacivanje predmeta taksativno su utvrđeni u ovoj Uredbi.”

- **u skladu s pravom države članice:**
- primjenjiva **provedbena pravila prema nacionalnom kaznenom postupku države članice DET-a koji vodi predmet / vaše države članice?**

Članak 39. - Odbacivanje predmeta

Članak 39. st. 2. Uredbe o EPPO-u: „Odlukom u skladu sa stavkom 1. **ne sprečavaju se daljnje istrage na temelju novih činjenica** koje EPPO-u nisu bile poznate u trenutku donošenja odluke i koje su nakon te odluke postale poznate. Odluku o ponovnom otvaranju istraga na temelju takvih novih činjenica donosi nadležno stalno vijeće.”

- Posljedica odbacivanja: u načelu, **sprečavanje daljnjih istraga**

Članak 39. st. 3.: „Ako je EPPO nadležan u skladu s **člankom 22. stavkom 3.**, predmet odbacuje tek nakon **savjetovanja s nacionalnim tijelima države članice** iz članka 25. stavka 6. ...”

- **Obveza savjetovanja:** ponuda da se predmet prepusti nacionalnom pravosuđu
- Vidjeti članak 58. UP-a.

Članak 40. - Pojednostavljeni postupci kaznenog progona

Članak 40. st. 1. Uredbe o EPPO-u: „Ako se primjenjivim nacionalnim pravom predviđa pojednostavljeni postupak kaznenog progona čiji je cilj konačno rješavanje predmeta na temelju uvjeta dogovorenih s osumnjičenikom, delegirani europski tužitelj koji vodi predmet može nadležnom stalnom vijeću, u skladu s člankom 10. stavkom 3. i člankom 35. stavkom 1., predložiti primjenu tog postupka u skladu s uvjetima predviđenima u nacionalnom pravu.”

- **primjenjivim nacionalnim pravom** predviđa se **pojednostavljeni postupak kaznenog progona**
- cilj je **konačno rješavanje**
- na temelju / po ispunjenju **uvjeta dogovorenih s osumnjičenikom**
- **uvjeti predviđeni nacionalnim pravom**

Postoje li prema takvi pojednostavljeni postupci kaznenog progona prema nacionalnom pravu?

Koje su pojedinosti i modaliteti tih pojednostavljenih postupaka kaznenog progona?

Po čemu se oni razlikuju od mjera povezanih s podizanjem optužnice prema čl. 36.?

Članak 40. - Pojednostavljeni postupci kaznenog progona

Članak 40. st. 2. Uredbe o EPPO-u: „Stalno vijeće odlučuje o prijedlogu delegiranog europskog tužitelja koji vodi predmet, uzimajući u obzir sljedeće elemente:

- (a) **težinu kaznenog djela, osobito** na temelju prouzročene **štete**;
- (b) **spremnost** osumnjičenog počinitelja da **popravi štetu** prouzročenu nezakonitim postupanjem;
- (c) primjena postupka bila bi u skladu s **općim ciljevima i temeljnim načelima EPPO-a** kako je utvrđeno u ovoj Uredbi. ...”

- Kolegij donosi **smjernice** o primjeni tih elemenata
- Kriteriji: Moraju li svi biti ispunjeni **kumulativno** ili predstavljaju **alternative**?

Članak 40. - Pojednostavljeni postupci kaznenog progona

Članak 40. st. 1. Uredbe o EPPO-u: „... Kada EPPO izvršava nadležnost u vezi s **kaznenim djelima iz članka 3. stavka 2. točaka (a) i (b) Direktive (EU) 2017/1371** i kada šteta koja je prouzročena ili bi mogla biti prouzročena **financijskim interesima Unije nije veća od štete koja je prouzročena ili bi mogla biti prouzročena drugoj žrtvi**, delegirani europski tužitelj koji vodi predmet **savjetuje se s nacionalnim tijelima kaznenog progona prije** no što predloži primjenu pojednostavljenog postupka kaznenog progona.”

- **Obveza savjetovanja:** ponuda da se predmet prepusti nacionalnom pravosuđu
- Vidjeti članke 61. i 62. UP-a.

Članak 40. st. 3. Uredbe o EPPO-u: „Ako se stalno vijeće slaže s prijedlogom, delegirani europski tužitelj koji vodi predmet **primjenjuje pojednostavljeni postupak kaznenog progona u skladu s uvjetima predviđenima u nacionalnom pravu** te ga evidentira u sustavu vođenja predmeta. Kada je nakon ispunjenja uvjeta dogovorenih s osumnjičenikom pojednostavljeni postupak kaznenog progona završen, stalno vijeće dat će uputu delegiranom europskom tužitelju da **djeluje s ciljem konačnog zaključenja predmeta.**”

- **Primjena u skladu s nacionalnim pravom**

Članak 34. - Upućivanja i prijenosi postupaka na nacionalna tijela

EPPO **upućuje** predmet nacionalnim tijelima ako

- nije riječ o kaznenom djelu iz članka 22. i 23.
- nisu ispunjeni uvjeti za izvršavanje nadležnosti EPPO-a iz članka 25. stavaka 2. i 3. Uredbe
- EPPO razmatra odbacivanje predmeta u slučaju da je izvršio sporednu nadležnost u skladu s člankom 22. st. 3. Uredbe o EPPO-u ili u slučaju da šteta prouzročena Uniji nije veća od štete prouzročene drugoj žrtvi

Kolegij može izdati smjernice kojima se stalnom vijeću omogućuje da **prenesu** predmet na nacionalna tijela

- ako je šteta prouzročena EU-u manja od 100 000 EUR i kad u skladu sa smjernicama koje je utvrdio kolegij težina kaznenog djela ili složenost predmeta ne iziskuje istragu na razini EU-a

Postupci u slučaju kaznenih djela izvan nadležnosti EPPO-a

- Članak 34. st. 5. Uredbe o EPPO-u: ako nacionalno tijelo ne prihvati preuzeti predmet (u roku od 30 dana), EPPO je i dalje nadležan (osim ako nije nadležan u skladu člancima 22. i 23.).
- Članak 34. st. 7. i 8. Uredbe o EPPO-u: **prijenos** spisa nacionalnom tijelu, nema daljnjih istražnih mjera ili mjera kaznenog progona EPPO-a, zatvaranje predmeta, **obavješćivanje/informiranje** nacionalnih tijela, relevantnih institucija itd. Unije (OLAF-a), osumnjičenika ili okrivljenika, žrtava kaznenog djela

Vidjeti i članak 57. UP-a.

Članak 35. – Okončanje istrage

Članak 35. st. 1. Uredbe o EPPO-u: Kada DET koji vodi predmet istragu smatra dovršenom,

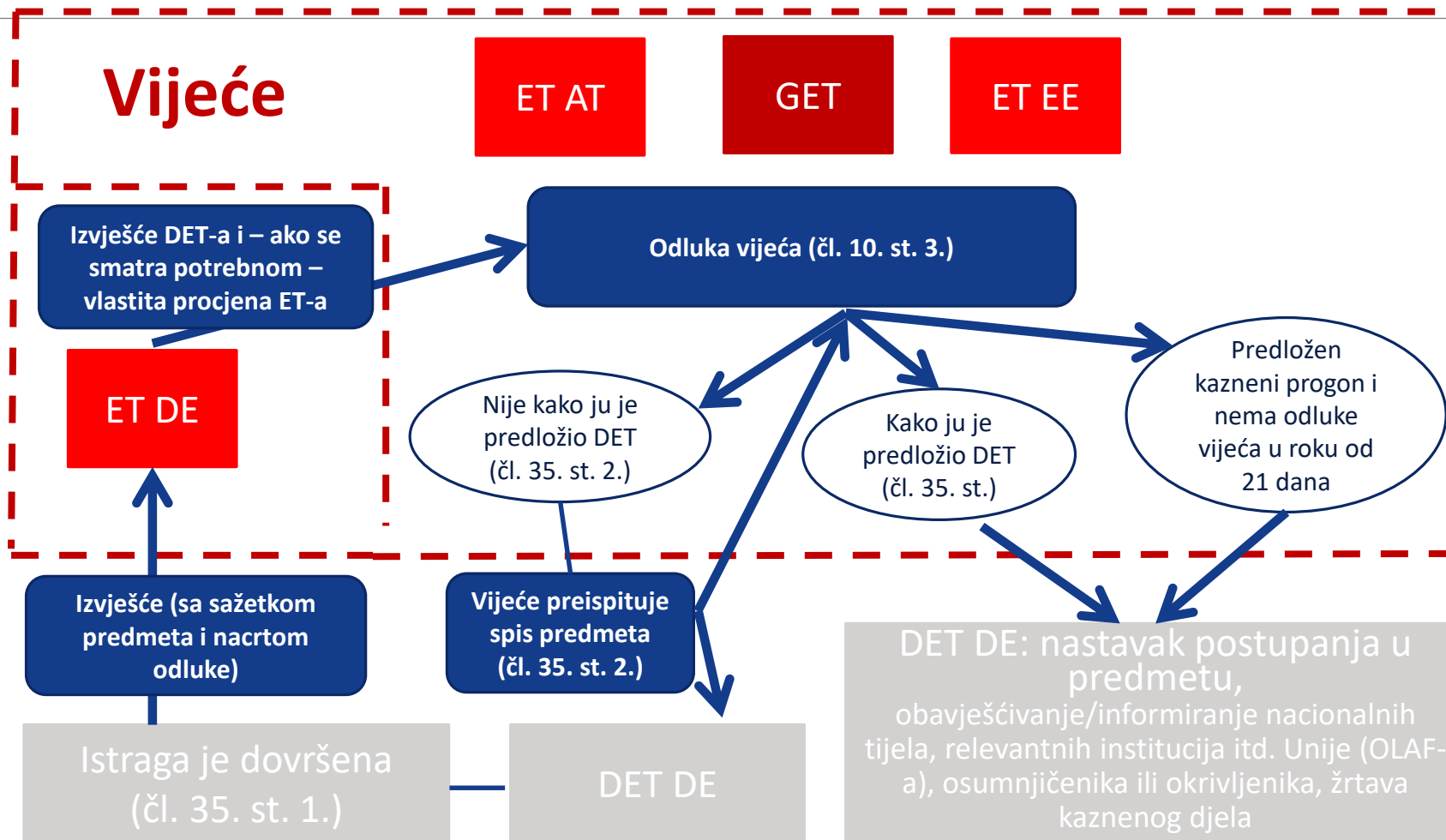
- podnosi **izvješće nadzornom europskom tužitelju**
- sa **sažetkom predmeta i nacrtom odluke**
- ET prosljeđuje dokumente stalnom vijeću, **prema potrebi, uz svoju procjenu**
- ako stalno vijeće donese odluku **kako ju je predložio DET, on nastavlja postupati u predmetu u skladu s time**

Stalno vijeće nije dužno preispitati spis predmeta, ali prema čl. 10. st. 6.: Sav materijal o predmetu dostupan je nadležnom stalnom vijeću na zahtjev u svrhu pripremanja odluka.

Članak 35. st. 2.: Ako stalno vijeće **ne donese odluku kako ju je predložio DET**

- **Vijeće samo preispituje spis predmeta**, ako je to potrebno,
- zatim **donosi konačnu odluku** (ako je moguće, bez daljnjeg postupanja DET-a) **ili**
- **daje daljnje upute DET-u** – npr. dodatne istražne radnje radi podizanja optužnice umjesto odbacivanja predmeta ili promjena uvjeta koje osumnjičenik mora ispuniti radi primjene pojednostavljenog postupka kaznenog progona prema čl. 40.

Postupak odlučivanja pri okončanju istrage

Napomena:
DE, FR, IT, EE
uzete su kao
primjeri –
mogle bi to
biti i druge
države
članice
sudionice

Odluke koje treba donijeti prema nacionalnom pravu

Članak 5. st. 3. Uredbe o EPPO-u: „**Ovom Uredbom** uređuju se istrage i kazneni progon u ime EPPO-a. **Nacionalno pravo** primjenjuje se **u mjeri u kojoj neko pitanje nije uređeno ovom Uredbom**. Osim ako je drukčije određeno u ovoj Uredbi, primjenjivo nacionalno pravo jest **pravo države članice čiji delegirani europski tužitelj vodi predmet** u skladu s člankom 13. stavkom 1. Ako je neko pitanje uređeno i nacionalnim pravom i ovom Uredbom, tada prevladava ova Uredba.”

Članak 13. st. 1. Uredbe o EPPO-u: „**Delegirani europski tužitelji u ime EPPO-a djeluju u svojim državama članicama** te, uz posebne ovlasti i položaj koji su im dodijeljeni i podložno tim ovlastima i položaju, i pod uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi, imaju **iste ovlasti kao nacionalni tužitelji** u pogledu istraga, **kaznenog progona i podizanja optužnica**. Delegirani europski tužitelji odgovorni su za istrage i **kazneni progon koji su pokrenuli**, koji su **im dodijeljeni** ili koji su preuzeli koristeći se pravom na **preuzimanje predmeta**.

Delegirani europski tužitelji također su odgovorni za podizanje optužnica, a osobito imaju ovlast za **iznošenje argumenata na raspravi**, sudjelovanje u **prikupljanju dokaza** i podnošenje **dostupnih pravnih sredstava u skladu s nacionalnim pravom**.”

Sudski postupak / raspravna faza

Članak 86. UFEU-a: „2. [EPPO] svoju tužiteljsku funkciju ... obnaša pred nadležnim sudovima država članica... 3. Uredbama iz stavka 1. utvrđuju se opća pravila koja se primjenjuju na [EPPO], uvjeti kojima se uređuje obnašanje njegovih funkcija, poslovnik koji se primjenjuje na njegove aktivnosti, kao i ona kojima se uređuje prihvaćanje dokaza te pravila koja se primjenjuju na sudsko preispitivanje postupovnih mjera koje ono poduzima pri obnašanju svojih funkcija.”

Članak 5. st. 3. Uredbe o EPPO-u: „... **Nacionalno pravo** primjenjuje se u mjeri u kojoj neko pitanje nije uređeno ovom Uredbom. Osim ako je drukčije određeno u ovoj Uredbi, primjenjivo nacionalno pravo jest **pravo države članice čiji delegirani europski tužitelj vodi predmet** u skladu s člankom 13. stavkom 1. Ako je neko pitanje uređeno i nacionalnim pravom i ovom Uredbom, tada prevladava ova Uredba.”

Članak 13. st. 1. Uredbe o EPPO-u: „... Delegirani europski tužitelji također su odgovorni za **podizanje optužnica**, a **osobito** imaju ovlast za **iznošenje argumenata na raspravi**, sudjelovanje u **prikupljanju dokaza** i podnošenje **dostupnih pravnih sredstava u skladu s nacionalnim pravom.** ”

- Sudski postupak / raspravna faza uređuju se nacionalnim pravom
- vidjeti i Uredbu o EPPO-u: čl. 36. st. 5. (nadležnost nacionalnog suda), čl. 37. st. 2. (ocjenjivanje dokaza), čl. 40. st. 1.) (postupak u skladu s uvjetima predviđenima u nacionalnom pravu), čl. 42. st. 1. (sudsko preispitivanje pred nacionalnim sudom), čl. 45. st. 2. (spis predmeta)

Hvala vam na
pozornosti.

WWW.EUROPEAN.LAW